

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Фінансова діяльність суб'єктів
підприємництва»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа та страхування ОП Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	4 курс 8 семестр
Трудовітність	105 год, 3,5 кредитів
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Бразник Людмила Василівна, к.е.н., доцент, liudmyla.brazhnyk@pdau.edu.ua , (0532) 56-50-03, https://www.pdau.edu.ua/people/brazhnyk-lyudmyla-vasylivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати та набути теоретичні знання і практичні навички щодо здійснення фінансової діяльності суб'єктів підприємництва .
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК12. Здатність працювати автономно. спеціальні (фахові): СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення

фінансових задач, використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної та інших наук для діагностики стану фінансових систем.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК13. Здатність планувати економічні процеси в сфері грошових, фінансових і кредитних відносин обґрунтовувати альтернативи прийняття управлінських рішень за всіма видами фінансової діяльності.

Результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а

	<p>також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (вправи). 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження). 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій). 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва</p> <p>Тема 2. Особливості фінансування суб'єктів підприємництва різних форм організації бізнесу</p> <p>Тема 3. Формування власного капіталу підприємства</p> <p>Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства</p> <p>Тема 5. Дивідендна політика підприємства</p> <p>Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів</p> <p>Тема 7. Фінансова діяльність на етапі реорганізації підприємства</p> <p>Тема 8. Фінансове інвестування підприємства</p> <p>Тема 9. Оцінювання вартості підприємства</p> <p>Тема 10. Фінансова діяльність підприємства у сфері</p>

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 11. Фінансовий контролінг на підприємстві

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота ³	Екзамен	
			підготовка рефератів ¹	виконання індивідуальних завдань ²			
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва	2			2			4
Тема 2. Особливості фінансування суб'єктів підприємництва різних форм організації бізнесу	2	3		2			7
Тема 3. Формування власного капіталу підприємства	2	3		2			7
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства	2	3		2			7
Тема 5. Дивідендна політика підприємства	2	3		2			7
Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів	2	3		2			7
Тема 7. Фінансова діяльність на етапі реорганізації підприємства	2	3		2			7
Тема 8. Фінансове інвестування підприємства	2			2			4
Тема 9. Оцінювання вартості підприємства	2			2			4
Тема 10. Фінансова діяльність підприємства у сфері зовнішньоекономічних відносин	2			2			4
Тема 11. Фінансовий контролінг на підприємстві	2	3		2			7
Підготовка рефератів				5			5
Контрольна робота						10	10
Всього	22	21		5	22	10	80
	X	X		X	X	X	20
Разом	X	X		X	X	X	100

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на занятті, то він повинен відпрацювати пропущений матеріал та отримати за нього бали передбачені робочою програмою. Відпрацювати пропущені заняття здобувач повинен відповідно форми завдань, що були пропущені. У випадку якщо студент був відсутній на занятті або ж має індивідуальний графік навчання, то виконані завдання згідно встановлених строків потрібно надіслати викладачу або на корпоративну пошту або на платформу LMS Moodle.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних

	платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Історія фінансів і фінансової науки, Гроші та кредит, Фінансовий аналіз, Фінанси, Фінанси підприємств, Інвестування
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	презентація
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азаренкова Г. М., Біломістний О. М., Біломістна І. І. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : підручн. Київ : УБС НБУ, 2019. 303 с. 2. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 350 с. 3. Терещенко О. О., Невмержицький Я. І., Куліш А. П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2018. 312с. 4. Чумак В. Д., Безкровний О.В., Бражник Л.В. Фінансова діяльність аграрних підприємств : навч. посіб. Полтава : ПДАУ, 2022. 211 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Вибір фінансової стратегії розвитку підприємства. <i>Причорноморські економічні студії</i>. 2019. Вип. 38. С. 99-103. 2. Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2020. Вип. 42. С. 279-284. DOI: https://doi.org/10.32843/infrastruct42-47. 3. Бражник Л. В. Стан і тенденції інвестиційної діяльності аграрного сектора економіки в Україні. <i>Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України</i>. 2021. Вип. 5. С. 120-126. DOI: https://doi.org/10.32886/10.32886/instzak.2021.05.13. 4. Бражник Л. В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. <i>Економіка та суспільство</i>. 2018. № 14. С. 778-783. URL: http://www.economyandsociety.in.ua. 5. Квасницька Р.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ : Магнолія-2006, 2019. 631 с. 6. Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 504 с.

7. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Оцінка неплатоспроможності підприємств при загрозі банкрутства. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3. С. 130–137.

Рік введення

2023